

зазначити, що чітке визначення процесуального статусу медіатора та його добровільність в контексті трудового спору залишаються питаннями, що вимагають уваги. За думкою дослідників, закріплення процедури медіації як самостійної форми врегулювання трудових конфліктів та визначення правового статусу незалежного професійного медіатора можуть сприяти ефективнішому вирішенню спорів [4, с. 49].

Важливою перевагою медіації є можливість заощадити час, гроші та емоційні сили учасників спору, а також вироблення взаємної домовленості, захист інтересів учасників та досягнення тривалих і відповідальних рішень.

Отже, медіація може відігравати важливу роль у вирішенні трудових конфліктів, сприяючи гармонізації відносин та забезпеченню справедливого та мирного вирішення спорів. Проте, для досягнення максимальної ефективності важливо дотримуватися принципів незалежності, добровільності та конфіденційності процесу медіації.

### **Список використаних джерел**

1. Гресь Н. М. Критерії медіабельності ндивідуальних трудових спорів. Приватне і публічне право. 2020. С. 37-41.
2. Гресь Н. М. Медіація як спосіб вирішення індивідуальних трудових спорів. 2023. С. 35.
3. Про медіацію: проект Закону України (реєстр. № 2480 від 27 березня 2015 р.), внесений на розгляд Верховної Ради України групою народних депутатів на чолі з А. І. Шкрум та О. І. Сироїд [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4\\_1?pf3511=54558](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54558)
4. Середа О. Г. Медіація (посередництво) як альтернативний спосіб вирішення вирішення трудового спору. *Право та інновації*. 2017. № 2. С. 38-45.

## **ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ ТА БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

**Носков О. М.**, доктор філософії,  
старший викладач, кафедра правознавства, ПУЕТ

Повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 року Російської Федерації на територію суверенної України спонукало видання того ж

дня Указу Президента України за № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» [1]. Запровадження воєнного стану з метою оперативного й ефективного вирішення управлінських завдань потребувало негайної перебудови органів державної влади, місцевого самоврядування та їх керівників. Зазнала змін і взаємодія публічної влади та бізнесу, що є невід’ємною умовою функціонування сучасного суспільства. Одним з механізмів такої взаємодії являється державно-приватне партнерство чи, як його визначають вчені, публічно-приватне партнерство (public-private partnership) (далі ДПП або ППП).

У науковому середовищі та у юридичній практиці існують різні визначення поняття ДПП(ППП). Згідно з законом України «Про державно-приватне партнерство» [2]: державно-приватне партнерство – співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів, що здійснюють управління об’єктами державної власності, органів місцевого самоврядування, Національною академією наук України, національних галузевих академій наук (державних партнерів) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, установ, організацій (приватних партнерів), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом.

У дослідженні, проведеному ключовими міжнародними фінансовими організаціями (Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейська економічна комісія ООН, Організація економічного співробітництва та розвитку та інші), ДПП (ППП) у найзагальнішому розумінні пропонується визначати, як довгостроковий договір, що укладається між приватним та публічним партнерами з метою управління публічним майном або надання суспільних послуг, в якому приватна сторона несе значний ризик та відповідальність за управління, а також отримує винагороду, розмір якої залежить від обсягів та якості наданих послуг [3, с. 5].

Українськими вченими ДПП (ППП) визначається як комплексний механізм поєднання зусиль органів влади і приватних суб’єктів для оптимізації процесів створення та використання об’єктів інфраструктури та надання публічних послуг [4,с.3]. Суттєвим для досягнення успіху є інституційний розвиток ППП –якісне правове та організаційне забезпечення [4, с. 244-246].

Особливої актуальності набуває співпраця влади і бізнесу через механізм ДПП (ППП) під час воєнного стану і як наслідок мобілізаційної економіки. Б. Данилишин у програмній публікації 10

березня 2022 року відмітив, що під час війни економіка має працювати; держава стає головною дійовою особою в економічній площині й потрібно перейти до практично ручного управління економікою; водночас необхідно спростити умови для підприємств; найуспішнішою є робота в формі державно-приватного партнерства. Головним завданням України названо інтенсифікацію економічних процесів на територіях, де не ведуться бойові дії [5]. Мінекономіки України визначає механізм державно-приватного партнерства, як одного з пріоритетних напрямків для залучення інвестицій, які будуть відігравати вирішальну роль у відбудові країни. І вбачають, що державно-приватне партнерство стане одним із основних механізмів для залучення інвестицій в різні проекти в інфраструктурі, соціальній сфері, енергетиці, сфері охорони здоров'я тощо, як на державному, так і на місцевому рівні і працює над його покращенням. Для цього була створена Агенція з питань підтримки державно-приватного партнерства. Співпраця між владою та бізнесом через механізм ДПП (ППП) поширюється насамперед в інфраструктурних галузях, де історично склалися можливості і потреби такої взаємодії при реалізації великомасштабних соціально-економічних завдань. До прикладів такої взаємодії в можна віднести «Фабрику-кухню» в Бучі, яка розпочала свою роботу 11 березня 2024 року – пілотний проект, який вже поширюється на інші регіони України.

ДПП (ППП) дозволяє уникнути дефіциту фінансових та інших ресурсів для проектів у сфері інженерної інфраструктури, житлово-комунального господарства, освіти, охорони здоров'я, культури та інших сфер у політичній, економічній, соціальній сферах, великомасштабних соціально-економічних завдань. ДПП (ППП) спрямоване на те, щоб на основі рівноправного співробітництва забезпечити баланс соціально- економічних інтересів різних прошарків суспільства і реальну участь соціальних партнерів у розробці та реалізації соціально-економічної політики держави.

Проте ДПП (ППП) в Україні, на нашу думку, має несистемний характер і в повній мірі не відповідає викликам сьогодення таким як воєнний стан і як наслідок кризові явища в економіці. Аналізуючи нормативно правову базу, прийняту або зареєстровану після повномасштабного вторгнення і введення воєнного стану, ми бачимо, що є ухвалені постанови Кабінету міністрів України, але досі не проголосований проект Закону 7508 від 01.07.2022 року про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства для пришвидшення

відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнною перебудовою економіки України.

Умови воєнного стану підтвердили, що потрібно розробити більш системний підхід для реалізації ефективної взаємодії, а саме: покращення політики інформування потенційних приватних партнерів; ефективна співпраця з міжнародними партнерами; доопрацювання та більш швидкої імплементації нормативно-правової бази; покращення методів практичної реалізації діяльності відповідно до нових викликів та умов, якими є воєнний стан і економічна криза, викликана наслідками військових дій на території України таких як руйнування інфраструктури, міграція, мобілізація, економічна стагнація, нестабільність постачання ресурсів та енергоносіїв.

### **Список використаних джерел:**

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>
2. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 року, № 40, ст.524. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
3. Public-Private Partnerships Reference Guide. Version 3. International Bank for Reconstruction and Development. The World Bank. 2017. 238 p. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/29052/1/22038-WP-PUBLIPPPReferenceGuideVersion.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Єгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах : монографія. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 304 с.
5. Данилишин Б. Як держава може підтримати бізнес в умовах війни. Економічна правда. 20.03.2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/20/684363/>